

IZHODIŠČA ZA ZAKON, KI BO ODPRAVIL NEUSTAVNO PRAVNO PRAZNINO GLEDE SODNEGA VARSTVA ZOPER ODLOČBE BS O IZREDNIH UKREPIH

Ustavno sodišče je v odločbi, s katero je ugotovilo neustavnost 350.a člena Zakona o bančništvu (ZBan-1), med drugim zapisalo, da med Banko Slovenije kot regulatorjem na eni strani in imetniki kvalificiranih pravic na drugi strani obstaja neenakost moči (glej 124. točko obrazložitve):

»Banka Slovenije je kot regulator z vpogledom v vse podrobnosti delovanja bančnega sistema dejansko strokovno, kadrovsko in informacijsko mnogo močnejša od tipičnega vlagatelja v kvalificirana bančna upravičenja.«

Pri zagotavljanju ustavnoskladnega sodnega varstva, do katerega so upravičeni imetniki kvalificiranih pravic, je zato potrebno izhajati iz rešitev, ki jih je zakonodajalec na ustavnoskladen način že uveljavil v podobnih primerih neenake moči strank.

Prvenstveno je tako govora o temeljnih rešitvah, ki jih Zakon o delovnih razmerjih, Zakon o delovnih in socialnih sodiščih oziroma Zakon o sodnih taksah poznajo za individualne delovne spore, ko se šibkejša stranka (delavec) zoperstavlja po lastnem prepričanju nezakonitemu ukrepanju močnejše stranke (delodajalca).

Konkretno gre za:

1. pravilo o obrnjenem dokaznem bremenu (kot ga pozna Zakon o delovnih razmerjih v tretjem odstavku 47. člena, prvem odstavku 84. člena, drugi odstavek 182. člena),
2. pravilo o oprostitvi sodne takse: takse ne plača delavec v individualnih delovnih sporih o sklenitvi, obstoju in prenehanju delovnega razmerja (opomba 2.2. v točki 2.2. taksne tarife Zakona o sodnih taksah),
3. pravilo o tem, da močnejša stranka krije svoje stroške postopka ne glede na izid postopka, razen če je šibkejša stranka z vložitvijo tožbe ali z ravnanjem v postopku zlorabljala procesne pravice (peti odstavek 41. člena Zakona o delovnih in socialnih sodiščih).

Nadalje smo prepričani, da **mora biti pasivno legitimirana stranka za uveljavljanje zahtevkov kvalificiranih imetnikov pravic poslovna banka ni ne centralna banka. V nasprotnem primeru bi se namreč zgodilo, da bi kljub uspehu imetnikov kvalificiranih pravic nezakonito prejeta korist, ki so je bile poslovne banke deležne z zmanjšanjem njihovih obveznosti do imetnikov kvalificiranih pravic, ostala tam, kjer ne bi smela biti, torej pri poslovnih bankah.**

Še nadalje smo prepričani, da je pri zagotavljanju ustavnoskladnega sodnega varstva, do katerega so upravičeni imetniki kvalificiranih pravic, potrebno upoštevati tudi ustavnoskladne rešitve, ki so za postopek določitve odškodnin v primeru razlastitev že vsebovane v Zakonu o nepravdnem postopku.

Konkretno gre za:

1. določilo o nujnosti postopka (prvi odstavek 99. člena Zakona o nepravdnem postopku),
2. določitev akontacije odškodnine z začasno odredbo za čas trajanja postopka (101. člen Zakona o nepravdnem postopku).